

## הלכות אישות פרק ב

א. הבת, מיום לידתה עד שתהיה בת שנים עשרה שנה גמורות היא הנקראת קטנה, ונקראת תינקת; ואפלו הביאה כמה שערות בתוך הזמן הזה, אינן אלא כשומה. אבל אם הביאה שתי שערות למטה בגוף במקומות הידועות להבאת שער, והיא מבת שנים עשרה שנה ויום אחד ומעלה נקראת נערה. והבאת שתי שערות בזמן הזה, נקרא סימן התחתון.

ב. ומאחר שתביא סימן התחתון, תקרא נערה עד ששה חדשים גמורים. ומתחלת יום תשלום הששה חדשים ומעלה, תקרא בוגרת; ואין בין נערות לבגרות, אלא ששה חדשים בלבד.

ג. הגיעה לשנים עשרה שנה ויום אחד, ולא הביאה שתי שערות אף על פי שנראו בה סימני אילונית עדין קטנה היא, עד עשרים שנה; וכשתביא שתי שערות, אפלו בשנת עשרים תהיה נערה ששה חדשים, ואחר כך תקרא בוגרת.

ד. היתה בת עשרים שנה פחות שלושים יום, ולא הביאה שתי שערות, ונראו בה סימני אילונית הרי היא אילונית; ואם לא נראו בה כל סימני אילונית, עדין קטנה היא, עד שתביא שתי שערות ותהיה נערה, או עד שתהיה בת חמש ושלושים שנה ויום אחד.

ה. הגיעה לזמן הזה, ולא הביאה שתי שערות הרי זו נקראת אילונית, אף על פי שלא נראה בה סימן מסימני אילונית. נמצאת למד שהאילונית אין לה ימי נערות, אלא מקטנותה תצא לבגרות.

ו. ואלו הן סימני אילונית כל שאין לה דדין, ומתקשה בשעת תשמיש, ואין לה שפולי מעים כנשים, וקולה עבה ואינה נפרת בין איש לאשה. והנערה, והבוגרת, והאילונית כל אחת משלשתן, נקראת גדולה.

ז. ויש בבת סימנין מלמעלה, והן הנקראין סימן העליון; ואלו הן: משתחזיר ידה לאחוריה, ויעשה קמט במקום הדיד; ומשישחיר ראש הדיד; ומשיתן אדם ידו על עקץ הדיד, והוא שוקע ושוהה לחזר; ומשיפצל ראש חטם הדיד, ויעשה בראשו כדור קטן ורבותי פרשו, משיפצל החטם עצמו.

ח. וכן משיטו הדדין; ומשיתקשקשו הדדין; ומשתקיף העטרה, והוא מקום הבשר התפוח שלמעלה מן הערוה לעמת הבטן; ומשיתמעך בשר זה, ולא יהיה קשה. כל אלו הסימנין, שמונה.

ט. נראה בבת סימן מכל אלו או כלן, והיא בת שנים עשרה שנה או פחות אין משגיחין בו, והרי היא בקטנותה. נעשית בת שנים עשרה שנה ויום אחד, ונראה בה סימן התחתון אין משגיחין באחד מכל אלו; ואם לא נראה התחתון, ונראה בה אחד מאלו הרי היא ספק בין קטנה לנערה, ודנים בה להחמיר. ואם נראו כלן, הרי זו גדולה ודאית שאי אפשר שיכואו כלן, אלא וכבר בא סימן התחתון ונשר.

י. הבת שילדה אחר שנים עשרה שנה אף על פי שלא הביאה סימן, לא עליון ולא תחתון הרי זו גדולה: בנים, הרי הם כסימנין.

יא. הבן משוילד עד שיהיה בן שלוש עשרה שנה נקרא קטן, ונקרא תינוק; ואפלו הביא כמה שערות בתוך זמן זה, אינו סימן אלא שומה. הביא שתי שערות למטה במקומות הידועים לשער, והוא מבן שלוש עשרה שנה ויום אחד ומעלה נקרא גדול, ונקרא איש.

יב. הגיע לזמן הזה, ולא הביא שתי שערות אף על פי שנראו בו סימני סריס הרי זה קטן, עד שיהיה בן עשרים שנה פחות שלושים יום; הגיע לזמן הזה, ולא הביא שתי שערות למטה, ולא הביא שתי שערות בזקן אם נראה בו אחד מסימני סריס הרי זה סריס, ודינו דין הגדול לכל דבר.

יג. ואם לא נראה בו סימן מסימני סריס, עדין קטן הוא, עד שיביא שתי שערות למטה במקום הראוי להן, או עד שיהיה בן חמש ושלושים שנה ויום אחד. הגיע לזמן הזה, ולא הביא הרי זה סריס, אף על פי שלא נראה בו אחד מסימני סריס.

יד. הגיע לשנת עשרים פחות שלושים יום, ולא הביא שתי שערות למטה, והביא שתי שערות בזקן אף על פי שנלד לו אחד מסימני סריס, אינו סריס אלא הרי הוא בקטנותו, עד שיולדו לו כל סימני סריס, או עד שיהיה בן חמש ושלושים שנה ויום אחד.

טו. ואלו הן סימני סריס כל שאין לו זקן, ושערו לקוי, ובשרו מחליק, ואין מימי רגליו מעלים רתיחה, וכשמטיל מים אינו עושה כיפה, ושכבת זרעו דקה, ואין מימי רגליו מחמיצין, ורוחץ בימות הגשמים ואין בשרו מעלה הבל, וקולו לקוי ואינו נכר בין איש לאשה.

טז. וסריס זה, הוא הנקרא סריס חמה בכל מקום; אבל הבן שחתכו או נתקו או מעכו גידו או ביציו, כמו שהגויים עושין הוא הנקרא סריס אדם; וכשיהיה בן שלוש עשרה שנה ויום אחד, נקרא גדול שאין זה מביא סימן, לעולם.

יז. בן שלוש עשרה שנה ויום אחד שלא הביא סימן למטה, ונראו בו כל הסימנים שלמעלה הרי זה ספק בין קטן לגדול; ואם לא נבדק מלמטה כיון שנראו בו סימני בגרות מלמעלה, הרי זה בחזקת גדול.

יח. שתי שערות האמורות בבן ובבת, ובכל מקום שעורן כדי לכף ראשן לעיקרן. ומשיצמחו ויהיו יכולות להנטל בפיו הזוג, עד שגיעו לכף ראשן לעיקרן דנין בהן להחמיר, בכל מקום: לפיכך בבן ובבת, נחשב אותם גדולים להחמיר, הואיל וצמחו כדי להנטל בפיו הזוג; ונחשב אותם קטנים להחמיר, הואיל ולא הגיעו לכף ראשן לעיקרן.

יט. שתי שערות אלו, צריכות שיהיו במקום הערוה; ובית הערוה כלו, מקום סימניו, בין למעלה בין למטה, בין על אברי הזרע עצמן. וצריכות להיות במקום אחד, ושיהיה בעיקרן גמות; ואפלו שתיהן בגמה אחת, הרי אלו סימן.

כ. נמצאו שתי גמות זו בצד זו, ואין בהן שער הרי אלו סימן: חזקה אין גמה בלא שער, ושערוה היו בהן ונשרו.

כא. הבת שהביאה שתי שערות בתוך שנת שתיים עשרה, והבן שהביא בתוך שלוש עשרה, שהן שומה כמו שבארנו אף

על פי שהשערות במקומן עומדות אחר שלוש עשרה לזכר, ואחר שתיים עשרה לנקבה אינן סימן. במה דברים אמורים, בשנבדקו בתוך הזמן ונודע שהן שומה; אבל אם לא נבדקו אלא אחר זמן, ונמצאו שם שתי שערות הרי הן בחזקת סימנין, ואין אומרינן שפא קדם זמן צמחו כדי שיהיו שומה.

כב. כשבדקין הבת, בין בתוך הזמן שהוא כל שנת שתיים עשרה, בין קדם זמן זה, בין לאחריו בודקין על פי נשים פשרות ונאמנות; ואפלו אשה אחת בודקת, ושומעין ממנה אם הביאה אם לא הביאה.

כג. כל השנים האמורות בבן ובבת, ובערכין ובכל מקום, אינן לא שני הלכנה, ולא שני החמה אלא שנים שלסדר העבור, שהן פשוטות ומעפרות, כמו שבית דין קובעין אותן, כמו שבארנו בהלכות קדוש החדש; ובאותן השנים, מונין לכל דברי הדת.

כד. אין סומכין על הנשים במנין השנים, ולא על הקרובים, אלא על פי שני עדים, כשרים להעיד. האב שאמר בני זה בן תשע שנים ויום אחד, בתי זו בת שלוש שנים ויום אחד נאמן לקרבן, אבל לא למכות ולא לענשים. בני זה בן שלוש עשרה שנה ויום אחד, בתי זו בת שתיים עשרה שנה ויום אחד נאמן לנדרים ולערכין ולחרמים ולהקדשות, אבל לא למכות ולא לענשים.

כה. מי שיש לו אברי זכרות, ואברי נקבות הוא הנקרא אנדרגינוס; והוא ספק אם זכר אם נקבה, ואין לו סימן שיודע בו, אם הוא זכר ודאי או נקבה ודאית, לעולם. ומי שאין לו לא זכרות ולא נקבות, אלא אטום הוא הנקרא טמטום; וגם הוא ספק. ואם נקרע הטמטום ונמצא זכר, הרי הוא כזכר ודאי; ואם נמצא נקבה, הרי הוא נקבה. וטמטום ואנדרגינוס שהיו בן שתיים עשרה שנה ויום אחד, הרי הן בחזקת גדולים; והם שנדבר בהן, בכל מקום.

כו. חרש וחרשת האמורים בכל מקום הן האלמים שאין שומעין, ואין מדברים; אבל מי שמדבר ואינו שומע, או שומע ואינו מדבר הרי הוא ככל אדם. ואיש ואשה שהן שלמים בדעתן, ואינן לא חרשים ולא שוטים נקראין פקח ופקחת.

כז. נמצאו כל השמות שבארנו ענינם בשני פרקים אלו, עשרים שמות; ואלו הן קדושין, ערוה, שניה, אסורי לאוין, אסורי עשה, קטנה, נערה, בוגרת, אילונית, גדולה, סימן התחתון, סימן העליון, קטן, סריס חמה, סריס אדם, גדול, אנדרגינוס, טמטום, חרשים, פקחים.

כח. שים כל השמות האלו לעמתך תמיד, ואל ילוזו מעיניך כל עניניהם, כדי שלא נהיה צריכין לבאר ענין כל שם מהן, בכל מקום שנזכר אותו.